

Nationale Beeldbank

In de knel

Nog steeds is de vrouwenopvang in Nederland niet goed geregeld. De Nationale ombudsman, Reinier van Zutphen constateert, net als twee jaar geleden, dat vooral vrouwen die vanuit een opvanglocatie willen doorstromen naar een huurwoning tegen allerlei problemen aanlopen. Omdat de samenwerking tussen gemeenten niet goed verloopt én zij verschillende regels hanteren bij het geven van voorrang voor een huurwoning, worden vrouwen vaak van het kastje naar de muur gestuurd. Verder moeten vrouwen die vanuit de opvang naar een andere gemeente verhuizen opnieuw uitkeringen en schuldhulpverlening aanvragen. Daardoor vallen zij tijdelijk tussen wal en schip. Jaarlijks maken ongeveer twaalfduizend vrouwen, meestal met kinderen, noodgedwongen gebruik van een opvangplek. Vaak zijn ze mishandeld, hebben ze psychische problemen of/en zitten ze diep in de schulden. Verschillende procedures rondom schuldhulpverlening en het trage op gang komen van die hulp verergeren de problemen. Wat tot schrijnende situaties leidt.

Zie ook 'Vrouwen uit de knel' via www.tiny.cc/e1np7y

Tekst: **Pien Heuts**

Terugblik slotdag Week van de Psychiatrie 2019

Openheid over kwetsbaarheid loont



Tekst: **Joep Bartholomeus**

Eind maart beleven tweehonderd mensen die met geestelijke gezondheidszorg te maken hebben samen de slotdag van de Week van de Psychiatrie 2019. Onder wie (ex-)cliënten, naasten, ggz-professionals. De dag is georganiseerd door ervaringsdeskundigen en werkers in de ggz met ondersteuning van LOC. En heeft als thema: hoe zichtbaar is jouw ervaring in de ggz voor anderen?

De Week van de Psychiatrie is ooit ontstaan vanuit de cliëntenbeweging samen met medewerkers die in de jaren zestig en zeventig constateerden: mensen worden niet als volwaardig gezien. Zodra er iets is dat niet als normaal beschouwd wordt, dan stoppen we je weg in de bossen. En dan heb jij niet primair zeggenschap over je leven, dan bepalen wij wat goed voor jou is. Dus als je met een psychische aandoening te maken hebt, kun je eigenlijk niet meer meedoen aan de maatschappij.

"Beide kanten kunnen er zijn: je actieve deelname in het leven en je kwetsbare"

Toen is uit die emancipatiebeweging naar voren gekomen: ook als mensen een psychische aandoening hebben, kun je bijdragen en gewoon onderdeel uitmaken van de maatschappij. Je kunt dan misschien psychisch kwetsbaar zijn en daar (wat) hulp bij nodig hebben, maar dat betekent niet dat je geen onderdeel van de maatschappij meer kunt uitmaken. De Week van de Psychiatrie is echt bedoeld om de psychiatrie op de kaart te zetten en het er over te hebben met elkaar. Om gewoon inhoudelijke onderwerpen te pakken en te zeggen: hoe gaan we hier nu mee om met elkaar? Juist om psychische aandoeningen te zien als iets dat iedereen kan overkomen, net als een verkoudheid.

Thema 2019

En dan past natuurlijk het thema van de Week van de Psychiatrie 2019 - 'zichtbaarheid' - heel erg in die gedachte achter de Week. Want tot op de dag van vandaag



Hoe kun je de zorg zodanig organiseren dat die echt aansluit bij wat mensen nodig hebben?

ervaren mensen dat het *not done* is om te praten over het hebben van een psychische kwetsbaarheid, zoals een 'depressie' of psychosegevoeligheid. Zo vertelde iemand op de slotbijeenkomst dat zij eigenlijk heel haar leven in de psychiatrie heeft doorgebracht, sinds de puberteit. Op een gegeven moment is zij ook ervaringswerker geworden en anderen gaan helpen. Zij heeft nog steeds therapie, maar steeds minder. Toen zij door een zorgorganisatie gevraagd werd om mee te werken aan het jaarverslag leek dat haar erg goed om dat te doen vanuit haar ervaringsdeskundigheid. Uiteindelijk bleek dat het jaarverslag digitaal verspreid zou worden. Daarop heeft ze haar medewerking toch ingetrokken. Want zei ze: ja, een digitaal document met mijn naam erbij - ik weet niet waar dat allemaal terecht komt. Op papier is dat nog redelijk beperkt. Online niet. En ik wil niet dat iedereen kan lezen dat ik zelf ook met psychiatrie te maken heb. Ik wil niet dat mensen die mij niet kennen dat van mij weten. Zij is daar heel open over naar vrienden en familie. Maar mensen ervaren ook de stigma's in de samenleving, die op allerlei manieren tot onnodige uitsluiting kunnen leiden.

Golf van herkenning

Als mensen dit soort dingen zeggen dan zie je een golf van herkenning door de zaal gaan. Mensen herkennen heel erg: het is nu dan wel anno 2019, maar nog voelen mensen zich niet vrij en veilig om daarover te praten. Wat ik belangrijk vond van deze dag is dat mensen elkaar rondom dit thema konden ontmoeten en daarover ook in gesprek gingen: herken je dit probleem? Ervaar je dit zelf ook? Hoe ga jij daar dan mee om? Ik vond het mooi dat er allerlei workshops waren die mensen daarbij van informatie voorzagen: hoe kun je daar iets mee doen? Waar zou je er ook mee aan de slag kunnen? We hebben mensen die anderen iets te bieden hebben